

ZWIĄZEK RZEMIOSŁA POLSKIEGO

PREZES

prof. dr hab. Jan Klimek

Warszawa, 30 stycznia 2026 r.

L.dz.: NR/KR/08/01/2026

Pan Michał Jaros

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Szanowny Panie Ministrze

W imieniu Związku Rzemiosła Polskiego przedkładam opinię organizacji do projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu regulacyjnego na lata 2026-2028

*Z szacunkiem
Jan Klimek*

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel.: 22 50 44 200, e-mail: zrp@zrp.pl, www.zrp.pl

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Stanowisko Związku Rzemiosła Polskiego do projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu regulacyjnego na lata 2026-2028 (ID 248)

Związek Rzemiosła Polskiego z zadowoleniem przyjmuje chęć przyjęcia przez rząd planu regulacyjnego na lata 2026-2028, który nakreśli priorytety rządu w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej. Pozytywnie odnosimy się do wyodrębnienia dwóch obszarów funkcjonowania programu tj. zmniejszenie obciążeń administracyjnych oraz systemu ewaluacji prawa.

Związek Rzemiosła Polskiego od samego początku wsparł idee deregulacji, poprzez m.in. zostanie partnerem społecznej inicjatywy Sprawdzamy. W przeszłości bolączką działań deregulacyjnych był ich przelotny charakter. Nowe inicjatywy pojawiały się i znikwały, brakowało ciągłości działań. Pozytywnie przychylamy się więc do zapowiedzi zrobienia z deregulacji stałego mechanizmu rządowego, w ramach którego zostanie przygotowanych ma zostać co najmniej 30 propozycji deregulacyjnych rocznie. Warto odnotować jednak, że dotychczasowe działania deregulacyjne, choć ważne i potrzebne, nie dotyczyły zmian o charakterze systemowym, zasadniczo wpływających na otoczenie gospodarcze. Cieszy zauważenie tego faktu przez twórców programu i zapowiedź reform głębiej oddziałujących na rzeczywistość w obszarach takich jak uproszczenie systemu podatkowego, wsparcie komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych oraz przyspieszenia spraw sądowych.

Z propozycji regulacyjnych przedstawionych w programie przez poszczególne ministerstwa szczególnie zainteresowanie budzi wprowadzenie tzw. prawa do aklimatyzacji, które według Ministerstwa Rozwoju i Technologii ma polegać na ustanowieniu dodatkowego czasu dla MŚP na oswojenie się z nową regulacją i na wytworzenie się praktyki stosowania przepisu. ZRP na pewno będzie z ciekawością przeglądał się szczegółom tej propozycji i brał czynny udział w jej opiniowaniu.

Program zapowiada upowszechnienie zasady równoważenia obowiązków administracyjnych „jeden za jeden”. Należałoby przyjrzeć się praktyce stosowania tej zasady w życie w nowo tworzonych aktach prawnych. Zdarza się, że przy wprowadzeniu nowej regulacji, w ramach tej zasady deroguje się bądź upraszcza przepisy całkowicie niezwiązane z obszarem objętym nową regulacją. Doprowadza to, więc do sytuacji w której nakłada się obowiązek na jedną grupę przedsiębiorców, a dereguluje się przepisy, które dotyczą zupełnie inne podmioty. Przykładem może być np. senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk sejmowy 1809), który wprowadza obowiązek na producentów napojów alkoholowych umieszczania informacji o szkodliwościach zdrowotnych picia alkoholu przez kobiety w ciąży, za to likwiduje opłatę za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi na czym zyskają sprzedawcy alkoholu, a nie jego producenci. Należałoby szukać takich rozwiązań deregulacyjnych, które realnie ulżą tym przedsiębiorcom, którzy będą objęci jakimś nowym zadaniem administracyjnym.

Inną złą praktyką jest mylenie przepisów deregulacyjnych ze zmianami o innym charakterze. Dla przykładu w niedawno opublikowanej Ocenie Skutków Regulacji do projekt ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości wymienia się, jako jedną z rekompensat za dodatkowe obowiązki nałożone przez ten projekt propozycję zwiększenie do dwóch liczby pracowników wybieranych przez załogę w celu przeprowadzenia uzgodnień dotyczących zasad zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z pracodawcą. Nie krytykując samego pomysłu należy stwierdzić, że ma on na celu zwiększenie partycypacji pracowniczej, nie zaś deregulację prawa. Należy mieć nadzieję, że zapowiadany w programie monitoring stosowania tej zasady poprawi jej funkcjonowanie w przyszłości.

Duże oczekiwania stoją także przed działaniami mającymi na celu rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych. Nie dostrzeganie kosztów danej regulacji dla przedsiębiorców w ocenie skutków regulacji to częsta bolączka obecnych dokumentów tego rodzaju. Rozwiązaniem mogłaby być praktyka pre-konsultacji danej regulacji z organizacjami pracodawców, choćby wykorzystując forum Rady Dialogu Społecznego. Aprobując odnieść należy się do ujętych programach postulatów dotyczących prymatu cyfrowych rozwiązań oraz działań zmierzających do ograniczenia nadmiernej implementacji prawa unijnego tzw. goldplatingu.

W obszarze drugim tj. systemu ewaluacji prawa cieszyć może zauważenie problemu niewielkiej ilości dokumentu „OSR ex post”. W przypadku projektów ustaw, których skutki często będą znane dopiero kilka lat po wejściu w życie przepisów, konieczność przeprowadzenia konsultacji ex post powinna być wpisywana obligatoryjnie do uchwalanego projektu ustawy. Ustawa, która staje się częścią obowiązującego prawa, nie może zostać zapomniana przez resort, który ją tworzył. Konieczny jest późniejszy stały monitoring danych regulacji. W ustawach innych niż rządowe (projekty poselskie, Senatu, prezydenckie, obywatelskie) także powinien być wymóg wskazania ministerstwa, które po odpowiednim czasie przeprowadzi analizę ex post regulacji uchwalonej z inicjatywy innej niż rządowa. Wsprzeć należy również pomysł dokonywania analizy ex post ustaw uchwalonych w przeszłości.

Dobrze, że twórcy programu zauważyli potrzebę rozbudowy funkcjonalności w elektronicznym Rządowym Procesie Legislacyjnym. W chwili obecnej portal Rządowego Centrum Legislacji jest mało czytelny, zwłaszcza dla osób nie mających częstej styczności z legislacją jak np. przedsiębiorcy, którzy mogą być zainteresowani treścią wybranych przepisów, mogących w przyszłości dotyczyć prowadzenia ich działalności gospodarczej. Pożądane byłoby skonsultowanie zmian na portalu z partnerami społecznymi.

Zmian wymaga również coroczny przegląd prawa gospodarczego wymaga zmian, gdyż jego dotychczasowe obowiązywanie w niewielkim stopniu wpłynęło na poprawę otoczenia prawnego w sferze prowadzenia działalności gospodarczej. Można mieć wątpliwości czy działania miękkie takie jak szkolenia dla ekspertów tworzących przeglądy i ujednolicenie wytycznych wystarczą, czy też jednak nie potrzebne są zmiany o charakterze prawnym. Tym niemniej oczekujemy pozytywnych modyfikacji na tym polu.

Związek Rzemiosła Polskiego, jako aktywny uczestnik także europejskiego procesu legislacyjnego poprzez m.in. udział w międzynarodowych organizacjach pracodawców wspierać będzie wszystkie działania do zwiększenie głosu polskiego biznesu przy tworzeniu unijnego prawa. Szczególnie istotnym narzędziem pomocy w forsowaniu dobrych rozwiązań dla polskich gospodarki byłby pomysł tworzenia polskiego OSR-u przepisów unijnych, wskazujących na skutki dla polskiego państwa i polskich przedsiębiorstw.

Należy pochwalić twórców programu regulacyjnego za kompleksowe podejście do omawianego zagadnienia, właściwą diagnozę problemów i interesujące pomysły ich rozwiązania. Istotne jest jednak, żeby teoria zawarta w programie znalazła swoje odzwierciedlenie w praktyce tworzenia i stosowania prawa w Polsce. Związek Rzemiosła Polskiego będzie dopingować rząd w kwestii realizacji programu oraz podkreślał wagę dobrego prawa dla skutecznego rozwoju gospodarczego Polski, zwłaszcza w sektorze małych i średnich firm.

Jan Kłimek